Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 53 | JERSEY CITY and NEW YORK, | TUESDAY, MARCH 19, 1996 | CENTS 75 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК | ВІВТОРОК, 19-го БЕРЕЗНЯ 1996 р. | Ч. 53. РІК CIII

О. МОРОЗ ЗАКЛИКАЄ ДО ШВИДКОГО УХВАЛЕННЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Київ (Р. Р.). — Тут на засіданні Конституційної комісії 11-го березня голова Верховної Ради України Олександер Мороз підкреслив, що другий етап підготови проєкту конституції України — розгляд його в парляменті — має розпочатися невідкладно. За словами голови Верховної Ради, зміст окремих статтей і концептуальних положень „викликає заперечення навіть у членів робочої групи, однак це природно" і парлямент має виконати свою місію та ухвалити конституцію. Найслабшими положеннями проєкту О. Мороз уважає принципи розподілу влад та участь народу в керівництві державою.

О. Мороз зазначив, що Верховна Рада України не погодиться змінити назву „Автономна Республіка Крим" на „Автономія Крим" і на заміну „Конституції" „статутом" автономії.

Міністер юстиції Сергій Головатий на пресовій конференції 11-го березня сказав, що він не годиться з думкою О. Мороза щодо розгляду проєкту конституції сесією в звичайному порядку законодавчої ініціятиви. На його думку, для прийняття конституції треба користуватися методами відповідної ваги, оскільки це надзвичайний процес. Його не можна не розглядати за правильником парляменту. Як приклад неординарних способів Головатий назвав підписання Конституційного договору. За його словами, проєкт конституції підтримали сім національно-демократичних партій України, які пропонують розглядати її в парляменті не поступово, а в цілому.

Експерт з конституційного права при Президенті України Микола Козюбра на пресовій конференції 13-го березня пояснив, що застосовуючи положення про „статут" автономії замість „конституції" Криму, автори проєкту конституції України намагалися привести відносини між Україною і Автономною Республікою Крим у відповідність зі світовими стандартами щодо автономій. В українській державі не повинно бути інших державних утворень, оскільки вона є унітарною державою, а не федеративною. Адже кримський парлямент у конституції автономії прагне ввести своє окреме громадянство, що суперечить із законом України.

Л. КУЧМА ЗАСУДИВ ПОСТАНОВУ ДЕРЖАВНОЇ ДУМИ РФ

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма заявив, що скасування Державною думою Росії Біловежських угод становить загрозу миру і стабільности не тільки країн-сусідів, але й для світової спільноти в цілому.

Як відомо, 15-го березня Державна дума Росії скасувала постанову з грудня 1991 року, якою на території Росії визнавався недійсним договір з 30-го грудня 1922 року про створення СССР. Цим самим Державна дума скасувала угоди з грудня 1991 року про створення СНД і проголосила відновлення СССР.

Відповідаючи на запитання: „Які наслідки буде мати таке рішення Державної думи Росії?", Л. Кучма сказав: „З юридично-правної точки зору — ніяких. Але з моральної.., я думаю, величезні наслідки, бо вищий законодавчий орган Росії показав, про що він мріє, яке бачить майбутнє. З їхньої точки зору майбутнє — це знову повернення до Совєтського Союзу. Не спитавши, в тому числі ні в українців, ні у казахів, ні в узбеків — у всіх тих країн, які входять до СНД. Я думаю, що таким чином вони поставили велике питання: 'А що таке СНД?' Що це за утворення, якщо Росія практично своєю заявою виходить з цієї співдружности. Я думаю, що і для України, з цієї ж точки зору, також величезна некоректність і взагалі розпалювання якоїсь ворожнечі однієї країни до іншої.

Український народ 1-го грудня 1991 року визначився на всеукраїнському референдумі і повертатись знову до цього питання з будь-якої точки зору недоцільно. А там поживемо — побачимо, хто від цього виграв, а хто від цього програв. Бо переносити передвиборчу кампанію — я вважаю, що це був один із чинників прийняття під тиском комуністичної фракції — на всю територію країн, які входять в тому числі до Співдружности, я думаю, що вони також від цього не виграють.

Я думаю, що сьогодні все-таки для багатьох наших мешканців України цілком зрозуміло, який шлях вибирає Державна дума".

Із засудженням постанови Державної думи України виступило Міністерство Закордонних Справ України. Воно так само наголосило, що сподівання російського парляменту відновити СССР не мають „жодних юридичних, в тому числі міжнародноправних підстав і не відповідають реаліям політичної ситуації".

Міжнародна Амнестія занепокоєна війною в Чечні

Москва. — Міжнародна Амнестія оприлюднила в російській і західній пресі звернення до світової спільноти у зв'язку з новими фактами варварського знищення чеченського народу російськими окупаційними військами.

Як уже повідомлялося, починаючи від 3-го березня, росіяни буквально змели з землі гарматами і танками чеченське місто Сєрноводськ. Через два дні після обстрілу Москва запевнила, нібито надала можливість всім бажаючим завчасно залишити Сєрноводськ. Тим часом такі авторитетні міжнародні організації, як Червоний Хрест, Міжнародна організація з питань міграції і Центр у справі відновлення миру засвідчують, що насправді було не так. Зненацька захоплені бомбардуванням, мешканці Сєрноводська змушені були втікати, наражуючись при цьому на смертельну небезпеку. З міста до сусідньої Інгушетії втекло понад 10,000 громадян, однак декілька тисяч осіб залишилося в Сєрноводську. Росіяни добре знали про це, але все одно вдалися до чергової кривавої масакри. Військові російські командири дотепер не дозволяють представникам Червоного Хреста

(Закінчення на стор. 3)

КИТАЙ ПОГРОЖУЄ АМЕРИЦІ

Вашінгтон. — У неділю, 17-го березня, ЗСА публічно знехтували погрозами Китаю, які вимагають щоб американські кораблі-літаконосці не плавали поблизу Тайванської протоки.

Керівник персоналу Білого Дому Ліон Панетта, виступаючи на програмі „Віч на віч з народом" телевізійної мережі Сі-Бі-Ес, відмовився сказати куди прямують американські військові кораблі-літаконосці, але зазначив, що ЗСА залишають за собою таке саме право плавати міжнародними водами через Тайванську протоку, як і довкруги світу. Крім того він підкреслив, що присутність американської військової флоти в околицях Тайвану є для злагіднення напруженої ситуації, що її саме спричинює Китай своїми зумисно застрашуючими військовими маневрами.

Л. Панетта натомість закликав Китай полагоджувати будь-які непорозуміння мирним шляхом, а не погрозами чи застрашуванням, зокрема коли йдеться про Тайван. Він також підкреслив, що, на думку ЗСА, потягнення Китаю — військових маневрів поблизу Тайвану є актом провокативним саме зі сторони Китаю. Одначе ЗСА надіються, що Китай припинить ці свої небезпечні військові вправи та вдасться до мирних засобів полагодження справи.

У Верховній Раді відбувся щомісячний День Уряду

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 12-го березня, Верховна Рада провела черговий День Уряду, на якому представники Кабінету Міністрів поінформували народних депутатів про ситуацію і виконання законів в різних напрямках господарської діяльности.

Цього разу предметом розгляду було енергозабезпечення в державі. Доповідач міністер енергетики і електрифікації Олексій Шеберстов зазначив, що галузь перебуває у фінансовій скруті з причин розбалансованої кредитно-фінансової системи.

Серед хронічних боржників він назвав вугільну промисловість, металюргійну, агропромисловий комплекс, водопостачальні господарства, транспорт, оборонні об'єкти і комунальні господарства. За словами міністра, конечне відключення електроенергії в окремих районах залишається єдиною можливістю зберегти систему.

Друге питання, що розглядалося в парляменті у День Уряду, це хід виплати заробітків, пенсій і стипендій. Заступник міністра фінансів Володимир Матвійчук повідомив, що до 1-го січня 1996 року заборгованість заробітків зліквідовано. Однак залишається ще багато проблем з фінансуванням культури, медицини та освіти, оскільки бюджет не поповнюється через несплату боргів виробництвами. Підприємства заборгували бюджетові 105.9 трильйонів карбованців. Цієї суми вистачило б на зарплатню всім, сказав Матвійчук.

Україна і Румунія підписали договір

Київ. — Україна і Румунія ухвалили протокол про технічне та економічне співробітництво, як крок до поліпшення своїх політичних відносин, повідомила УНІАР 15-го березня.

Документ підписали співголови міжурядової українсько-румунської консультативної ради з питань торговельно-економічної співпраці — віцепрем'єр-міністер України Анатолій Кінах і міністер праці і соціяльного захисту Румунії Мірче Попеску.

Обидва міністри сказали на спільній пресконференції, що активізація торговельних стосунків між двома країнами сприятиме, насамперед, ліквідації політичних проблем, які до останнього часу формували „філософію взаємин" між Україною та Румунією.

А. Кінах і М. Попеску провели також зустріч з прем'єр-міністром України Євгеном Марчуком, на якій повідомили про досягнуті домовлення. Є. Марчук підкреслив, що Україна надає великого значення активізації стосунків з Румунією. В економічному аспекті це, насамперед стосується співпраці прикордонних районів, співробітництва у царині транспорту, обміну досвідом тощо.

В Україні

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ДОМАГАЄТЬСЯ СКАСУВАННЯ ПІЛЬГ

КИЇВ. — Міністер енергетики й електрифікації України Олексій Шеберстов вважає, що „єдиною можливістю зберегти енергосистему України" є встановлення обмежень для областей і ліквідація пільг для побутових абонентів. За його словами, різного роду пільгами користується 12 мільйонів абонентів.

ЧОРНОБИЛЬЦІ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО ПРЕЗИДЕНТА

КИЇВ. — Комісія з питань чорнобильської катастрофи у відкритому листі звернулася до Президента України Леоніда Кучми. Автори листа пишуть, що в десяту річницю трагедії все ще гальмується вирішення багатьох проблем, пов'язаних з вибухом на ЧАЕС. Із фонду допомоги потерпілим від радіяції велику частину грошей витрачають на інші справи, не пов'язані із захистом потерпілих чи ліквідацією наслідків катастрофи. Крім того, державний бюджет на 1996 рік передбачає фінансування соціяльного захисту потерпілих лише на 39 відсотків. Автори листа вимагають вжити заходів, щоб ліквідатори катастрофи отримали 100-відсотковий соціяльний захист.

УРЯДОВА ДЕЛЕГАЦІЯ УКРАЇНИ ВІДБУЛА ДО ВІДНЯ

КИЇВ. — Звідси виїхали до Відня урядова делегація України, очолювана віцепрем'єр-міністром Анатолієм Кінахом, для участи у форумі „Інвестиційні проєкти в Україні". Форум проводиться під егідою ООН з промислового розвитку (ЮНІДО). У складі української делегації — керівники регіонів, міністерств, управлінь, підприємств і організацій. Мета форуму — включення закордонних інвестицій в економіку України. На розгляд учасників форуму представлено 69 проєктів від різних галузей промисловости України.

КРИМСЬКІ ПАРЛЯМЕНТАРИСТИ НАБУВАЮТЬ ДОСВІДУ ЗА КОРДОНОМ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Заступник голови Верховної Ради Криму Рефат Чубаров 18-20-го березня відвідає Лондон на запрошення уряду Великобританія. Він має намір домовитися про навчання в Англії кримських татар та надання їм соціяльної допомоги. Парляментарна делегація Криму 14-17-го березня відвідала Голляндію, де взяла участь у конференції з політичних, економічних і правних питань Криму. Дискусію організовано з ініціятиви організації безпеки і співробітництва в Европі.

ВИЯВЛЕНО СОТНІ ПРАВОПОРУШНИКІВ

ОДЕСА. — Начальник міграційного відділу міліції Одеської области Микола Писаренко повідомив, що в ході операції „Чужоземець" в Одесі та інших портових містах области притягнено до відповідальности 385 чужинців та осіб без громадянства. Двох китайців, які вчинили злочин проти своїх співвітчизників, вислано з України. За проживання без паспортів чи прописки притягнено до адміністративної відповідальности 973 особи. Покарано гривнею 90 працівників готелів та гуртожитків. В ході операції знайдено вкрадений автомобіль „Вольво-940", що належав амбасаді Швеції в Україні.

ЗАГИНУВ МАШИНІСТ ВІД ВИБУХУ КОТЛА

ВІННИЧИНА. — В результаті вибуху котла міської газової котельні, що стався 14-го березня, загинув машиніст, повідомила УНІАР. 3,200 осель і 15 адміністративних будинків залишилися без огрівання. За попередніми даними, машиніст заснув під час планового відключення електроенергії і не відключив системи подачі газу. Під час наступного включення о 2-ій годині ночі стався вибух. Ведуться роботи щодо запуску в дію запасового котла цієї котельні.

ПОЖЕЖА „РОЗЛУЧИЛА" ТЕЛЕБАЧЕННЯ З РАДІО

КИЇВ. — Телебачення переїде у нове приміщення на Сирці, а на Хрещатику, 26, залишиться тільки радіо, повідомив голова Державної телерадіокомпанії Зиновій Кулик на пресконференції, присвяченій наслідкам пожежі, яка сталася в ніч з 8-го на 9-го березня. Шкода, заподіяна пожежею становить від 10 до 12 млн. дол., сказав він. За його словами, на реконструкцію будинку потрібно біля семи мільйонів долярів, а на закуп нового обладнання п'ять-шість мільйонів долярів. Голова компанії не міг сказати, скільки часу триватиме ліквідація наслідків пожежі. З. Кулик сказав також, що визначенням причини пожежі займаються компетентні органи. Слідство має тривати, за попередніми даними, не менше двох місяців.

ПОТЕРПІЛИМ ВІД ПОВЕНІ ВИДІЛЕНО ДОПОМОГУ

ОДЕСА. — Місцева влада вживає за-побіжні заходи, щоб не допустити до прориву тами Хаджибейського лиману, оскільки це загрожує затопленням міських кварталів. Потерпілим в наслідок повені 98 родинам до 15-го березня буде виплачено грошову допомогу. Гроші на ці потреби виділила Одеська Міська Рада. Небезпека повторного виливу існує в районі нижнього Пересипу.

Число приятелів Українського Музею зростає

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Зда-ється немов Український Музей в Ню Йорку здобу-ває щораз більше прия-телів серед української громади, а передусім її культурних активістів, бо коли поглянемо на список мистецьких сил, що дали згоду брати участь у близькому вже добродійному концерті. то справді серце радується.

Т. Тершаковець (зліва) і Л. Гайдучок розповідають про свої пляни добродійного концерту.

Про тих численних передових виконавців, як і про цілу пляновану імпрезу, розповідають нам в редакції „Свободи" дві організаторки-ентузіястки УМ Ліда Гайдучок і Тетяна Тершаковець. Перша відповідає за концерт, що запляновaний на неділю, 31-го березня, а друга за товариську зустріч, що відбудеться після концерту.

Л. Гайдучок інформує, що у добродійному концерті, увесь дохід якого призначений на УМ беруть участь вже добре відомі нашій публіці музичні сили, а це піяністи Микола Сук і Володимир Винницький, віольончелістка зі Львова Наталія Хома, яку ми вже не один раз мали нагоду слухати і подивляти її мистецьку гру, Стефан Шкафаровський — бас, соліст опер в Чикаго, Далласі і Монтреалі, і баритон Олег Чмир, соліст опер в Києві, Львові, Москві і Вроцлаві. Крім них, новими виконавцями на концерті буде Людмила Джой, сопрано з Одеси, де вона закінчила консерваторію і від 1992 року має за собою ряд виступів в операх і нове американське тріо, що складається з молодих музик — Петра Криси

(Закінчення на стор. 3)

Готуються до приїзду В. Кристофера

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 12-го березня, начальник Управління інформації Міністерства Закордонних Справ України Юрій Сергєєв повідомив, що 19-го березня в Україну прибуде державний секретар ЗСА Воррен Кристофер.

Під час зустрічей з Президентом України Леонідом Кучмою, міністром Закордонних Справ Геннадієм Удовенком та іншими державними керівниками обговорюватиметься питання регіональної европейської безпеки, виконання домовлень між Україною, Росією і ЗСА, усунення кризи на Балканах тощо.

Про цю візиту досягнено домовлення в Гельсінкі під час зустрічі у лютому між Президентом Л. Кучмою та В. Крістофером.

В АМЕРИЦІ

У ЧЕТВЕР, 14-ГО БЕРЕЗНЯ, за спонукою сенатора Роберта Дола республіканський Конгрес, після майже цілорічної затримки, погодився на певний варіянт частинного вето для президента Билла Клінтона. Запропонованим узгодженим законопроєктом Президент отримає більше право розпоряджатися фінансами, крім того це також дасть йому право відкидати поодинокі пропозиції у законопроєкті про державні видатки замість накладати вето чи погоджуватись на цілість пропонованого законопроєкту, як це досі практикувалося.

СЬОГОДНІ, 19-ГО БЕРЕЗНЯ, у п'ятому конгресовому виборчому дистрикті в стейті Іллиной відбуваються передвибори. Для демократів це буде весняним вишколом для конкретної виборчої боротьби осінню. Демократи мусять виграти у цьому дистрикті, якщо надіються зменшити республіканську більшість у Палаті Репрезентантів.Цей дистрикт є важливим не тільки тому, що він є у центрі чикагської демократичної виборчої машини, але тому, що це спадковий демократичний дистрикт відомого демократичного конгресмена Дена Ростенковского.

У СВІТІ

МІНІСТЕРСТВО внутрішніх справ Італії застосувало „зелену лінію зв'язку" для тих осіб, що можуть посприяти розшукові палестинського терориста Маджида аль-Молкі, який два тижні тому втік з римської тюрми Ребіббія. За нього пообіцяно 2 млн. дол від З'єднаних Стейтів Америки і „значну суму" від Італії. Тим часом італійська поліція припускає, що злочинець вже перебуває в одній з арабських країн. Слідство також виявило, що просто з тюрми аль-Молкі підтримував контакти з членами екстремістичного мусулманського руху Гамас. Італійським слідчим органам активно допомагають американські спецслужби. Всім, хто подасть будь-яку цінну інформацію в цій справі, гарантовано цілковиту безпеку.

БІЛЬШИЙ ШРИФТ

Починаючи з цього числа, щоденник „Свобода" друкуватиметься деякий час більшим шрифтом для вигоди читачів. Просимо читачів відгукнутися телефонічно або листовно. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Чорнобиль і що далі?

У селищі Зелений Мис на Київщині 12-го березня розпочала працю п'ята міжнародна науково-технічна конференція, присвячена 10-річній праці з ліквідації наслідків катастрофи на Чорнобильській Атомній Електростанції, що сталася 26-го квітня 1986 року. Участь беруть понад 300 науковців з України, Росії, Білорусі, ЗСА, Франції, Німеччини, Швеції і Японії. Конференція має на меті розглянути результати досліджень у галузях радіобіології та медицини, радіаційну перевірку територій, прогнози на майбутнє, проблеми об'єкту „Укриття" тощо.

За словами голови чорнобильської комісії Верховної Ради України Володимира Яценка, бюджет України не в змозі фінансувати закриття Чорнобильської АЕС, оскільки навіть потреби жертв катастрофи та її ліквідаторів будуть виповнені тільки на 39 відсотків. На його думку, світова громадськість неправильно і недостатньо інформована щодо цих проблем в Україні. Думку у світі може змінити адекватна інформація. Питання закриття ЧАЕС Україна зможе розглядати тільки після того, як світова громадськість допоможе їй необхідними сумами грошей на розвиток альтернативних джерел електроенергії. В іншому випадку ЧАЕС доведеться працювати аж доки не вичерпаються її запроєктовані ресурси.

Міністерство Чорнобиля у 1992-96 роках виділило грошей на спорудження житла переселенцям із Чорнобильської зони понад 3 більйони доларів.

Заступник начальника об'єкту „Укриття" Альберт Корнєєв поінформував, що за 10 років конструкція саркофагу не зазнала деформації.

Представник „Грінпіс Україна" Олексій Кабика сказав на пресовій конференції, що допомогу Заходу треба спрямовувати не на будівництво нових ядерних реакторів, а на впровадження енергозберігаючих технологій і відновлюваної енергетики. Тобто такої енергетичної системи, яка змогла б не лише замінити чорнобильські енергоблоки, а й відкрити принципово новий шлях розвитку енергетики України. Допомогу світова громадськість не квапиться надавати через недостатню поінформованість про справжню ситуацію в Україні. Тому „Грінпіс Україна" плянує від 12-го квітня до 25-го червня перевести „міжнародний інформаційний тур" через територію таких країн: Фінляндія, Німеччина, Туреччина, Франція, Швайцарія, Чехія, Словаччина, Словенія, Австрія, Бельгія, Люксембург, Голляндія, Ірляндія. Мета подорожі — поінформувати світ правдиво про наслідки чорнобильської катастрофи і про те, яка допомога потрібна Україні.

На запитання, як „Грінпіс Україна" ставиться до висновків Українського національного центру радіяційної медицини, що населення України перебуває під впливом не лише чорнобильської радіяції, а й інших джерел радіоактивного випромінювання, представник „Грінпіс Україна" Костянтин Бузаджі відповів: „Ми вже вивчали ситуацію в районах покладів уранових руд, у районах діючих уранових рудників. Наприклад, у Жовтих Водах. Там ситуація справді катастрофічна — треба рятувати населення".

К. Бузаджі сказав, що „Грінпіс Україна" досліджує не лише чорнобильські проблеми, але й згубний вплив на людину і довкілля індустрії, автотранспорту, електромагнітного випромінювання, враховуючи комплексний вплив різних екологічних фактів. Але тепер є десята річниця катастрофи на ЧАЕС, тому основний час приділяється саме цій проблемі, бо в Україні навіть немає державної програми вирішення цих проблем.

Отож про Чорнобиль і його жахливі наслідки говорять, конферують, досліджують, але нічого не роблять. А діти вмирають...

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто ро-зуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо здайе потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Петро Грицак

НОМЕНКЛЯТУРА

Виглядає, що все це почалося від монгольо-татарського поневолення 750 років тому. Все підкорене населення ставало попросту військовополоненими чи невільниками (холопами) великого хана. Пізніше те саме ставлення до своїх підданих зайняли царі-государі. В „Історії Русів" виразно зазначено (ще у XVII ст.), що на Московщині простий народ уважали невільниками, „а навіть високі урядовці, всякі вельможі та бояри, самі себе зовуть рабами царськими". Ще Тарас Шевченко 150 років тому писав: „Продаєм, або у карти програєм, людей, не негрів, а таких, таки хрещених, та простих". Згідно з „Історією Русів", довідуємося далі, що також там простих людей „за невідомими у світі правами продають на торговищах нарівні з худобою, а навіть незрідка на собак вимінюють". Тому ясно, що „імперія зла", СССР, що стала наслідницею царської імперії, не могла себе відгородити від століть практики царських сатрапів.

Утопічні гасла

Під утопічними гаслами про перемогу комунізму в усьому світі та де „ті, що були нічим, стали всім", розбудовано новий державний апарат, свого роду псевдоеліту, знану як „номенклятура". Спочатку номенклятура мала всі привілеї, за винятком одного: спати спокійно та плянувати життя роки наперед. Бо вони знали, що можуть зникнути з горизонту кожної хвилини, як Балицький, Косіор, Постишев та інші. Однак після смерти Сталіна номенклятура постаралася зберегти свої привілеї „назавжди". Все таки через сталінські чистки характер номенклятури сильно змінився. Майже поголовно зникли представники радикальної інтелігенції і пролетарських активістів з робітників. Їх місце зайняли всякі „висуванці", фаворизовані елементи з „соцблизьких", бідняків, маломістечкового пролетаріяту і т. д. Ще В. Ключевський завважив перед 1917 роком, що по імперії вешталися десятки тисяч здорових молодих волоцюг-бродяг, пригоди яких мальовничо описував М. Горький, часто навіть з вищою освітою, які жили з принагідних робіт, жебранням та всякого шахрайства — явище без прецеденту серед інших культурних народів. Ленін дістав тут геніяльну ідею: призначив тих босяків всяким начальством на неросійських землі СССР, а особливо в Україну. Разом з представниками маломістечкової бідноти та селянбідняків вони створили основні кадри номенклятури на Україні. Велику кількість бродяг можна пояснити тим, що в час революції значна частина населення імперії перебувала ще в соціяльному стані „мисливців-збирачів", не дійшовши до стану „хліборобів-орачів". Саме тим можна пояснити недовір'я нової, номенклятурно пов'язаної влади до селян та неймовірних ексцесів, які мали місце при колективізації, поповнюваних із фанатизмом прозелітів.

Те все було поєднане, розуміється, з евфорією запаморочених демагогами людей, що раптом дістали у свої руки практично необмежену владу, так що навіть вони забули, нащо її дістали: для побудови утопії, „де кухарка могла б керувати державою", як сказав Ленін. Це на основі популярної рецепти: „Комунізм — це совєтська влада плюс електрифікація всієї країни". Ця комбінація мала оцщасливити „народ-богоносець" (так москалі любили називати свій простий народ) правом жити якось по середині між (обіцяним) горілчано-ковбасним трансом та (фактичною) колючо-дротяною дійсністю. Можна без перебільшення сказати, що як колись була Запорозька Січ для українського козацтва, тим стала Україна для розвитку номенклятури, бо була це до певної міри карикатура суверенної держави, де настановлене раз „начальство" мало цілком вільну руку, як довго вони виконували вірно всі інструкції з Москви та потрапляли ідентифікуватися з „універсальними завданнями світового значення". Приклади: Хрущов, Брежнєв (мабуть, „найславніший" номенклятурник за всі часи) та Щербицький (відомий як номенклятурний динозавр).

Листа постів

Сама номенклятура як назва — це є листа постів, на які партія мала чи має право призначати своїх кандидатів у першу чергу, далі листа кандидатів на ті пости та, врешті, листа резервових кандидатів. Хоча вже нема СССР і монолітної партії, номенклятура таки залишилася! У противагу до попередньої практики всяких „чисток" при різкій зміні влади (а тут навіть самому розпаді держави), номенклятурники, з косметичними винятками, позалишалися в Україні на посадах. Хоч це явище можна також спостерігати в інших післясовєтських державах, воно має особливе значення для України з двох причин. Поперше, це є група людей, яка думає, що вона, як себе шануючі номенклятурники, з великим практичним досвідом, має якийсь спеціяльний мандат до влади в Україні, та подруге, є це група, яка себе не чує етнічними українцями (до певної міри) і є часто без елементарного знання української мови. Не тільки це, ця група не раз цілком відверто заявляє (характеристичні вийнятки можна тут також завважити), що, властиво, тепер, за демократії, нема потреби вивчати українську мову, бо російську мову все одно всі розуміють.

Тут варто назвати, хоч тільки поверхово, деякі привілеї номенклятури, так як вони існували в СССР. Призначення до рядів номенклятури означало піднесення життєвого рівня: кінець дотеперішнього способу життя з великими дефіцитами на товари першої потреби, чергами, брудами та фрустрацією, що є на денному порядку навіть серед краще оцінюваних „співвітчизників", „нової кляси", про яку 50 років тому писав' М. Джілас. Для номенклятурників входять у рахубу закриті крамниці, вільний доступ до дефіцитних товарів, „пайки" люксусових товарів за дослівно „песі гроші", доступ до люксусових готелів і транспортації, закордонні авта, а для їх дітей доступ поза конкурсом до високих шкіл, стажування у всяких академіях та спеціяльних партійних школах. Це є легальні привілеї. Нелегальними є нагода для хабарів, приймання подарунків від підлеглих та прохачів і т. д. Але маємо надію, що це стосується тільки малої меншости українських номенклятурників. Все таки можна подумати, що ті люди не відречуться тих своїх привілеїв добровільно, а навіть, виглядає, думають не раз їх „за демократії" поширити (наприклад, поширене вживання російської мови як „офіційної"). Тому на разі невідомо, чи „силові" конфронтації з українською інтелігенцією, так як інцидент із похорону патріярха Володимира, будуть регулярно повторюватися в якійсь формі.

Анахронізм

Все ж таки ця група людей (яка сьогодні з родинами налічує коло 550,000 людей) мусить якось переформуватися. Методи правління, можливі при існуванні загального анальфабетизму, морального здичіння при боротьбі клясів та скрайньо примітивної економіки, є анахронізмом сьогодні. Нагода застосовувати терор на більшу скалю пройшла безповоротно. Але „психушки" далі існують, і ми ще не почули ні про один випадок покарання людей, відповідальних за висилання здорово думаючих людей до „психушок". Автор бачив одну таку інституцію коло Львова. Присутність заавансованих колючо-дротяних загород навколо тієї інституції давала підставу думати, що головною її ціллю було не тільки тримати „варятів" у середині, а можливо, таки здороводумаючих дисидентів. Спроби далі обходити роковини Жовтневої революції (бо це є законний вихідний день!), будова пам'ятника Г. Жукову (якого можна кваліфікувати воєнним злочинцем проти українського народу), присутність ще в багатьох місцях пам'ятників Ленінові дають багато до думання про майбутнє демократії в Україні. Однак видно, що багато позитивного вже зроблено.

„Хитрі, але не мудрі"

Дейвид Виллис, який ще 15 років тому провів понад чотири роки в СССР, написав про свої враження книжку „Кляса". Він завважив, що дуже корисним було тоді для типового „співвітчизника" мати на пашпорті національність, записану як „руский". Росіяни відверто давали репортерові-чужинцеві про українців стереотипну інформацію, що вони „хитрі", „брудні(?)", „добрі робітники, але не дуже мудрі", „треба їх обсервувати і стерегти, бо їх багато" тощо. Все це були люди з освітою і становищем, правдоподібно близькі до тодішньої номенклятури. Бачимо, що погляди, подібні до панучих серед російських слов'янофілів та народників 150 років тому, панують далі серед провідних кіл у Російській Федерації та дуже правдоподібно також серед доб-

(Закінчення на стор. 4)

Д-р Олег Волянський

50-ліття Української Медичної Академії в Івано-Франківському

Із Централі Українського Лікарського Товариства Північної Америки (УЛТПА) прийшло до мене декілька чисел медичної газети „Колега", що виходить в Івано-Франківську. У цій газеті знаходимо не лише суто професійні статті на медичні теми, але також вісті з діяльности Української Медичної Академії, зокрема про її ролю в охороні здоров'я населення Прикарпаття і України взагалі. Минулого року „Колега" присвятив багато місця особливій події, а саме: 50-ій річниці заснування академії.

Професор Євген Нейко, ректор академії, у своїй статті „Наша Академія: минуле, сьогодення і майбутнє" подає історію розвитку академії та її досягнення. У 1945 році академія, що тоді ще називалася інститутом, у першому році її існування мала 395 студентів, а десять років пізніше їх вже було понад тисячу. Першим ректором академії був проф. І. Савицький. Завдяки успішний розбудові Інституту, зокрема завдяки удосконаленню фахової підготовки лікарів, Інститут здобув у 1994 році титул Академії. За 50 років свого існування Академія підготовила 14,000 лікарів, 115 докторів медичних наук і 400 кандидатів наук. Вчені академії видали понад 70 монографій та підручників для служби охорони здоров'я.

Основним науковим напрямом академії є дослідження впливу забруднення довкілля на здоров'я людини. Вчені академії беруть участь у державній програмі „Діти Чорнобиля" і мають контакти з різними професійними організаціями, включно із УЛТПА та Світовою Федерацією Українських Лікарських Товариств. Академія співпрацює також із різними фармацевтичними фірмами Европи. З ініціятиви академії та лікарського товариства зорганізовано в Івано-Франківському Народну Лічницю, котра лікує безкоштовно „бідних, знедолених, фізично і морально покривджених людей".

У „Колезі" знаходимо зворушливе „Слово до Alma Mater" студентки академії Юлії Грицишин, яке закінчується словами: „Благослови нас на добрі діла, благородні помисли. Освяти нас, бо ми щиро любимо красу дому твого. Не випускай нас з-під твоєї опіки, бо ми ж діти твої".

Президент України Леонід Кучма привітав академію з ювілеєм і нагородив проф. д-ра Є. Нейка, що є ректором академії від 1987 року, „Почесною відзнакою Президента України", а професора Степана Геника — титулом „Заслужений діяч науки і техніки України".

Міністерство Охорони Здоров'я України надало почесні грамоти докторам Г. Бабенкові, Н. Середюкові та В. Левицькому. На увагу заслуговує факт, що українські лікарі Америки співпрацюють з колегами в Україні. У „Колезі" знаходимо допис д-ра Павла Джуля з Дітройту, голови Світової Федерації Українських Лікарських Товариств та редактора „Лікарського Вісника", де він звітує про 26-й з'їзд делегатів УЛТПА, який відбувся на Союзівці в Кергонксоні, Н. Й., 22-25 червня 1995 року. Маємо також тут статтю д-ра Павла Пундія, почесного члена УЛТПА та архівара цього товариства, під заголовком „Іван Пулюй — дійсний винахідник променів 'Х' ".

Як відомо, 11-го листопада 1995 року відбулася в Києві установча конференція Конгресу Української Інтелігенції. Подібна конференція мала місце також у Івано-Франківському 9-го грудня 1995 року. Там установлено Обласний Конгрес Української Інтелігенції. В конференції взяло участь 15 представників академії, між ними проф. Ірина Купновицька.

У „Колезі" з 4-го січня 1996 року є звернення проф. І. Купновицької до молоді, у котрому вона, між іншим, пише: „Будьте гідними нащадками Івана Мазепи і Тараса Шевченка. Вивчайте й розумійте історію України, адже нам усім зараз, а вам в майбутньому, відстоювати рівноправні, а не хижацькі стосунки між країнами... Будьте стійкими, як у жовтні 1990 року, коли більше п'ятисот вас сіло на холодний граніт Майдану Незалежности. Не дайте змести з землі українську націю. Нам не потрібна Україна без свідомих, гордих і гідних великої, багатої держави українців, без української мови, такої гарної і співучої, без української культури..."

Якщо проф. Ірина Купновицька є типовим представником інтелігенції України, то можна з оптимізмом дивитися у майбутність української держави.

Василь Ленцик

Д-Р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ (1859–1941)

I

У цій статті хочу пригадати нашій спільноті на поселеннях і в Україні про одного з найвизначніших діячів нашого народу кінця минулого століття — першої половини XX. В час, коли ми з ласки Божої одержали свою самостійну незалежну українську державу, нашим державним діячам треба брати приклад з таких державотворчих мужів, яким, безперечно, був д-р Кость Левицький, який ціле своє життя присвятив рідному народові. Не було ділянки, в якій він не брав би творчої участи, що мало на меті зміцнити народний організм та приготовити його до зрілого державного життя.

Кость Левицький народився у священичій родині в селі Тисьмениці коло Станиславова (тепер Івано-Франківське) 18 листопада 1859 року. Гімназію закінчив у Станиславові, а університет (відділ права) у Львові і став згодом доктором права. У Львові відбув адвокатську практику і відкрив адвокатську канцелярію. Д-р К. Левицький був з вигляду поставний, з гарною борідкою, розчесаною на середині. Всі, що його ближче знали і співпрацювали з ним, описували його як елегантного дипломата з вироблениими манерами та надзвичайно культурною поведінкою. Попри всі ті зовнішні прикмети, д-р К. Левицький відзначався надзвичайною працьовитістю та витривалістю у праці. Господь наділив його також сильним здоров'ям.

Вже з молодих літ був свідомим українцем і включився в громадське життя — спершу в „Просвіті" в містечку Нижневі над Дністром, а згодом фактично не було ділянки громадського життя, в якому він не брав би участи і то звичайно на провідних постах. Вже в 1881 році він заснував для поглиблення правничих знань

Президент Кость Левицький (зліва) вітає Митрополита Андрея Шептицького на святі „Українська Молодь — Христові", що відбулося у Львові в 1933 році.

„Кружок правників" і став його головою. В 1889 році заснував „Часопись правничу" і в більшості редагував газету сам до 1900 року. В тому ж році Наукове Товариство ім. Шевченка перебрало видавання „Часописі правничої", а редактором став професор університету Станислав Дністрянський і газета виходила під назвою „Часопись правнича і економічна".

Д-р К. Левицький мав великі правничі й економічні знання і вмів їх відповідно застосовувати для народу. Тому його участь у проводі організацій була дуже корисною. Для Товариства „Просвіта" він прислужився своєю працею на пості фінансового референта протягом 25 років. Його заслугою було те, що він придбав для „Просвіти" кам'яницю на розі Руської вулиці і площі Ринок, в якій приміщувалася „Просвіта", внизу книгарня, а на другому поверсі редакція щоденника „Діло".

З молодих років включився в політичне життя. Від початку заснування „Народньої Ради" К. Левицький став її секретарем, а в 1899 році, коли створилася національно-демократична партія, він став секретарем її виконавчого органу — Народного Комітету. Як секретар цієї Ради, він брав участь у конференції у намісника Галичини К. Бадені і під час цієї конференції д-р Левицький виразно висловив своє політичне кредо: „Ми, — сказав він, — стоїмо на становищі, що ми маємо право заступати український нарід, а ніхто інший, і готові порозумітися з австрійським урядом на основі рівноправности нашого народу". Д-р Кость Левицький був прагматичним політиком і тримався засади: „В політиці треба брати, що можна і поки час, щоб не було запізно". В 1907 році був вибраний послом до віденського, в 1908-му — до галицького парляменту. В 1910 році був обраний головою соймового клюбу і Парляментарної репрезентації у Відні.

Сучасники розповідали, що К. Левицький був у Відні блискучим промовцем. Коли посли до Віденського парляменту, що збиралися у каварні недалеко парляменту, знали, що того дня буде промовляти д-р К. Левицький, тоді всі члени парляменту йшли, щоб послухати його промови.

Д-р Кость Левицький відіграв визначну ролю в творенні Української Західної Республіки. Коли 1-го серпня 1914 року створено міжпартійну Головну Українську Раду, головою її обрано д-ра Костя Левицького. Він вів переговори з намісником Галичини Гуйном про передачу влади українцям, а коли австрійці отягалися, д-р Кость Левицький видав розпорядження Військовому Комітетові 1-го листопада 1918 року захопити владу у Львові.

(Закінчення буде)

Про заплянованy виставку —„Внесок українців у сільське господарство ЗСА“

Перед тим як перейдемо до питань, які стосуються влаштування виставки під назвою „Внесок українців у сільське господарство ЗСА“, дозвольте познайомити вас з читачами. Будь ласка, професоре, Володимире Власов, розкажіть про місце народження, походження, навчання. Де, коли, які школи скінчили, які і де отримали наукові звання, які наукові праці маєте, де працювали, на яких посадах, коли вас запросили до праці в Дипломатичному корпусі України?

— Ну що ж, дорогі читачі, прізвище моє Власов. Народився в Казахстані. Батько мій працював у той час керівником економічного відділу Обласного земельного управління. Та у зв'язку з тим, що займав таку посаду, попав під сталінську колісницю і загинув.

Я закінчив у Семипалатинську Зооветеринарний інститут. У 1956 році поступив в аспірантуру в науково-дослідний Інститут Тваринництва Лісостепу і Полісся України. Там закінчив аспірантуру. Керівником моїм був дуже відомий в Україні й колишньому Совєтському Союзі вчений Федір Ейснер.

Після закінчення аспірантури захистив кандидатську дисертацію і отримав ступінь кан-дидата сільсько-господарських наук. Потім поставив собі за мету написати докторську дисертацію і захистити її. Працював наполегливо на протязі, дванадцяти років. У 1982-му році захистив докторську дисертацію. Отримав ступінь доктора сільсько-господарських наук у галузі розведення сільсько-господарських тварин. Маю понад десять учнів, які отримали кандидатські ступені. Опублікував понад 300 наукових робіт, в тому числі 15 монографій і підручників. Маю звання професора.

Все своє життя в Україні, з початку 1965-го і до 1993-го року, працював у науково-дослідних установах, починаючи від аспіранта до заступника директора інституту, був завідуючим відділом.

У 1993-му році отримав пропозицію від міністра сільського господарства України, Юрія Карасика, піти на дипломатичну службу радником посольства України в ЗСА з питань співробітництва в аґрарно-промисловому комплексі. Я погодився. І от вже третій рік працюю тут у посольстві. Маю, на мою думку, багато знайомих не тільки серед спеціялістів сільського господарства Америки, але й серед української діяспори. І без перебільшення можна сказати, що маю непросто знайомих, а навіть друзів.

— У вас дуже цікаве минуле, професоре, і треба сподіватись, що ще цікавішим буде і майбутнє.

Професоре Власов, посольство України в ЗСА розіслало часописам й іншим засобам масової інформації своє звернення, в якому сказано, що „посольство України в ЗСА разом із Національної аґрарною бібліотекою Департаменту сільського господарства ЗСА заплянувало організувати в посольстві виставку „Внесок українців у сільське господарство ЗСА“.

У кого і коли зродилась ця чудова ідея?

— Це мабуть буде самохвальба, бо ця ідея народилася у мене наприкінці минулого року. Я її обговорив з послом, Юрієм Щербаком. Він з цією ідеєю погодився. І потім вже зконтактувався з представниками діяспори, які працювали в сфері сільського господарства, а тоді з керівництвом Національної аґрарної бібліотеки Департаменту сільського господарства ЗСА, яка займається якраз цими питаннями.

Тепер ми вже створили невеличку організаційну групу для підготовки цієї виставки, яку очолив посол України в ЗСА Юрій Щербак.

До цієї групи ввійшли: Степан Куриляс — ветеринарний лікар, який працював понад 30 років у Департаменті сільського господарства ЗСА, Ярослав Ґелета — доктор ветеринарних наук, Юрій Добжанський, який працює в бібліотеці Конґресу ЗСА, Микола Француженко, як журналіст, і Сузан Фуґейт — спеціяліст із Національної аґрарної бібліотеки Департаменту сільського господарства ЗСА, яка працює в відділі спеціяльних колекцій.

Ми зробили перші кроки. Зараз коло людей, які цікавляться виставкою, поширюються. Я, наприклад, дуже вдячний Володимирові Біляєву, керівникові Українського Відділу „Голосу Америки“, який передав нам вже багато інформацій відносно тих українців, які дали реальний вклад у сільське господарство ЗСА.

Я також дуже вдячний Святославові Новицькому, працівникові Інформаційного Агенства ЗСА і який є співробітником редакції україномовної телевізійної програми „Вікно в Америку“. Він допомагає, теле-фільмами, в отриманні відомостей про українських фармерів у ЗСА.

Ми сподіваємось на допомогу проф. Ярослава Білинського, який у свій час був президентом Української Вільної Академії Наук у ЗСА. Ми сподіваємось, що він теж допоможе в збиранні інформацій. Зараз можна, більш-менш, сказати, що ми маємо деяку досить цікаву інформацію. І це не тільки про те, що було написано в зверненні посла до співвітчизників, що наприклад, український проф. Віктор Савицький створив однопаростковий цукровий буряк, якраз в ЗСА. Це була дійсна революція у виробництві цукрового буряка. Але ми вже знаємо і про Миколу Гайдака, який фактично був людиною, яка створила високоприбуткове промислове бджільництво в ЗСА.

Ми маємо відомості і про інших людей, які плідно працювали в ЗСА і в галузі ґенетики, і в галузі економіки, і в галузі розповсюдження, постачання сільсько-господарських продуктів.

Особисто сподіваюсь і на те, що нам допоможуть, і в отриманні інформацій про людей, які створювали закони, які допомагали розвиткові сільського господарства ЗСА, або тих, які створювали системи економічних знань в галузі сільського господарства чи про тих, хто навчав студентів в коледжах та університетах. А це також є внеском у розвиток сільського господарства Америки. Про їх працю треба сказати.

— Іншими словами, вам йдеться про всеохопність всього, що пов'язане з сільським господарством, починаючи від лябораторійних процесів, з усією технікою для обробки землі до всього того, що отримує споживач на свій стіл через мережі торгівлі?

— Так! Цікавить все, що стосується людей, які працювали в аґрарному комплексі ЗСА, включно з харчовою промисловістю.

— Отже, до всього.

— Так. Посольство України в ЗСА звернулося з відповідним листом до міністра Сільського Господарства України — Гайдуцького і до Президента Української Академії Аґрарних Наук — Олексія Созіонова з проханням допомогти посольству різними відомостями.

Українська Аґрарна Академія має, майже, 60 дослідницьких інститутів, мережу станцій, понад 240 дослідницьких господарств.

Крім того, Міністерству Сільського Господарства України підпорядковано 20 учбових закладів, в тому числі 3 університети, 17 сільсько-господарських інститутів, приблизно півтори сотні чотирирічних технікумів. Є понад 350 шкіл професійної підготовки для потреб різних фахівців сільського господарства, як механізаторів та інших.

Ми сподіваємось, що в Україні є люди, які знають, які українці та, що вони зробили в ЗСА.

Ми сподіваємось на допомогу з боку українців діяспори і з України. Особисто вірю, що ми отримаємо допомогу діяспори в реалізації цього задуму, в організуванні такої виставки.

Професоре, дякую за інтерв'ю.

— Я вам, дякую за те, що ви взяли це інтерв'ю і активно, таким чином, допомагаєте інформувати, допомагаєте якраз створенню доброго ґрунту, для того щоб зерно ідеї, про створення такої виставки і дало добрий врожай.

Микола Француженко-Вірний

Число...

(Закінчення зі стор. 1)

— скрипаля, що пішов слідами свого батька Олега, його дружини Рейчел–Луїз Криса, віольончелістки, і Вячеслава Бакіса-випускника Київської Консерваторії, піяніста, що виступав вже на більших сценах Европи. Акомпаньюють співакам В. Винницький і Оксана Протеник, абсольвентка музичної школи Джуллійярд в Ню Йорку.

Справжньою прикрасою цього вінка знаменитих виконавців уважають організаторки участь у концерті відомої вже нашій публіці актриси Світлани Ватаманюк з Києва, що перебуває тепер на терені ЗСА, після закінчення театрального турне із заслуженим актором України Богданом Ступкою. Тепер вона роз'їжджає по більших скупченнях українців із своєю оригінальною програмою інтерпретації поезії Лесі Українки „Сповідь закоханої жінки“.

У музичній програмі концерту будуть виконані твори українських та світових композиторів і тут координатором і незаступимою допоміжною силою став М. Сук, який посвятив багато часу для відповідного підібрання музики і виконавців. Концерт, як інформує Л. Гайдучок, відбудеться в концертовій залі Меркін Голл, при 129 67–ма вулиця Захід в Ню Йорку, і початок його призначений на год. 3-ю по полудні.

Про дальші пляни пояснює нам Т. Тершаковець, яка організує прийняття після концерту. Ця товариська зустріч із виконавцями та глядачами відбудеться безпосередньо після концерту в Мейфлавер Готелі при Центральному парку захід під числом 15 у т. зв. ресторані-консерваторії.

Ми згадуємо спільно подібну імпрезу, яку ентузіястки УМ зорганізували в 1992 році також з програмою музичною та товариською і надіємося, що і тим разом все пройде успішно.

Квитки на обі імпрези в ціні 25 дол. на концерт і 50 дол. на прийняття можна придбати в Українському Музеї і в крамниці „Сурма“.

Міжнародна...

(Закінчення зі стор. 1)

відвідати місто, бо хочуть приховати кількість жертв серед мирного населення.

Представникам Центру у справі відновлення миру вдалося зустрітися з багатьма втікачами з Сєрноводська. Вони розповіли, що люди, в тому числі жінки і діти, гинули не тільки під ріосійськими бомбами, але ставали жертвами російських снайперів, які холоднокровно розстрілювали беззбройних людей.

Міжнародна Амнестія радить надсилати листи, телеграми, факси на адресу російського уряду, особисто президента Боріса Єльцина з вимогою дотримуватися точок Женевської конвенції щодо захисту мирного населення під час війни.

Ділимося болючою вісткою, що після довгої і важкої недуги 15-го березня 1996 р. відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБА і ПРАБАБА

бл. п.

НАТАЛІЯ КАЧМАР
з дому ЛИПСЬКА
ур. у Перемишлі 19-го квітня 1911 р.

ПАРАСТАС — неділя 17-го березня 1996 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОН — понеділок 18-го березня о год. 9:30 рано в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя, Нюарк, Н. Дж., а опісля на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.ДЖ.

У глибокому смутку:

дочки — ЛЯРИСА ДАНИК з мужем БОРИСОМ та синами ОЛЕСЕМ і СТЕПАНОМ
— ЗІРКА ВОРОНКА з мужем РОМАНОМ, сином НЕСТОРОМ і донькою НАТАЛІЄЮ БІЛАШ з мужем БОРИСЛАВОМ та донечками ОЛЕСЕЮ і УЛЯНОЮ
— НАДІЯ ЛУЦІВ з мужем ВОЛОДИМИРОМ і дітьми СТЕПАНОМ, РОМОЮ, ДАНИЛОМ і ЯРЕМОЮ
син — БОГДАН з дружиною ЛЕСЕЮ і дітьми ЛЯРИСОЮ, АДРІЯНОМ і ЛЕСИКОМ

та ближча і дальша родина в ЗСА, Україні й Польщі.

Замість квітів проситься складати пожертви на добродійні цілі.

БЮРО ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ повідомило, що демографія країни переходить значні зміни. Підсилене іміґрацією та багатодітними народинами еспаномовних жінок, за 50 років тільки половина населення ЗСА буде складатися з білої не еспаномовної раси. Сьогодні населення ЗСА складається з 73.6 відсотка білих, 12 відсотків чорних, 10.2 відсотка еспаномовних і 3.3 азіятів.

У 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ МОЄЇ найдорожчої ДРУЖИНИ

бл. п.

ІРЕНИ ЛЕСИК

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

з Панахидою

в українській католицькій церкві Рождества ПДМ у Лос Анджелес, Кал. 27-го березня 1996 р. о год. 9:30 рано.

У пам'ять покійної складаю пожертви на слідуючі добродійні цілі:

100 дол. на Патріярший Фонд т-ва св. Софії
100 дол. на Фонд Львівської Богословської Академії
100 дол. на видавничий Фонд „Свободи“.

Горим прибитй
муж — ІГОР ЛЕСИК

Ділимося сумною вісткою з членами Об'єднання Українських Письменників „Слово“ та українським громадянством, що у вівторок 27-го лютого помер у Лос Анджелесі, Каліфорнія на 97-му році життя, член нашого Об'єднання

бл. п.

АНАТОЛЬ ЮРИНЯК

відомий український письменник, літературознавець і журналіст.

УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ
УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО“

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що 15-го грудня 1995 р. несподівано у Пенфілд, Н.Й. відійшов у вічність на 76-му році життя

бл. п.

ВАСИЛЬ МИХАЙЛЮК

ПОХОРОН відбувся 17-го грудня 1995 р. з церкви св. Йосафата, Рочестер, Н.Й.

Залишив у смутку:
дружину — ГАЛИНУ
дочку — ЛЕСЮ з мужем
ближчу і дальшу родину в Україні й ЗСА.

Похорон відбувся 17-го грудня 1995 р. з церкви св. Йосафата в Рочестері, Н.Й.

Ділимося сумною і болючою вісткою з рідними, друзями та знайомими, що 14-го лютого 1996-го року несподівано і нагло відійшов у вічність на 66-му році життя наш найдорожчий СИН, МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і ТЕСТЬ

бл. п.
проф.

ДМИТРО М. НАЛИВАЙКО

нар. в Україні

Похоронні відправи відбулися:
ПАРАСТАС — 17-го лютого 1996р. у похоронному заведенні „Ґундель“ у м. Ланкастер, Па. Того ж самого дня Заупокійна Свята Літургія о год. 1:30 по пол. в українській православній церкві-пам'ятнику св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишив у смутку:
маму стареньку
дружину — НІНУ
тещу — КАТЕРИНУ
сина — МИКОЛУ з дружиною д-р ТАНЕЮ і синочком КОЛЕЮ
дочку — НАТАЛІЮ з чоловіком ДОҐЛАСОМ
братів — ОЛЕКСАНДРА з дружиною д-р АННОЮ
— ОЛЕКСІЯ з дружиною д-р АННОЮ
племінників — СЕРГІЯ та ОЛЕКСУ із сім'єю
племінниць — НАДІЮ із чоловіком ГРИГОРІЄМ та РАЇСУ із сім'єю
і рідних в Україні.

У 40-ий ДЕНЬ ВІДХОДУ у вічність буде відпралена СЛУЖБА БОЖА в суботу 23-го березня 1996 р. о год. 11:00 ранку в українській православній церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Дружина Ніна

УВАГА! **УВАГА!**

Пригадується, що

Посмертні оголошення

до поміщення в щоденнику „СВОБОДА“

приймаються тільки до години 8:30 ранку,

якщо родина бажає їх мати надрукованими того самого дня.
В 40-ий день смерти оголошень телефонічно не приймається.

ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ

Менор Коледж обрав членів Ради довір'я

Сестра Марія Кекилія, ЧСВВ, президент (зліва) і голова Ради Довір'я Джозеф Тонер (справа) вітають отця шамб. Джорджа Епплярда, Кеннердейл, Па. (посередині), як нового члена Ради довір'я Менор Джуніор Коледжу, під час засідання Ради, 23-го січня 1996 року. О. Епплярд є добре відомий експерт-промовець про св. Василія Великого. Він є парохом української католицької церкви св. Юрія у Піттсбурґу, Па. Отця вибрано до Ради довір'я на три роки. Крім нього ще обрано Сестер Ріту Стрембу і Хризанту Бурі.

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ

Редакційні вістки про громадські імпрези будуть поміщені у „Свободі" **тільки після появи платних оголошень** у щоденнику або „Українському Тижневику".

Редакція „Свободи"

Ще одна позитивна акція Дітройтської Округи УНС

Дітройтська Округа старається завжди поширити свою діяльність з ціллю збільшити своє членство. З цією думкою управа Округи рішила взяти участь спільно з кредитівкою „Самопоміч" і Товариством „Самопоміч" у товариській зустрічі з новоприбулими. Такі зустрічі причиняються до зближення і кращої співпраці між двома частинами української еміграції на терені Дітройту.

Товариська зустріч відбулася 21-го січня ц.р. у парафіяльному Осередку церкви св. Йосафата у Воррені при численній участі громади. Після відкриття головою Т-ва „Самопоміч" інж. Василем Колодчином і слова голова кредитівки „Самопоміч" інж. Л. Липецького забрав слово голова Дітройтської Округи і радний УНСоюзу д-р Олександер Серафин. Він широко насвітлив працю УНСоюзу для українських поселенців на терені Америки. Почавши від короткої історії, через різні аспекти праці для добра громади, як численні пожертви на народні цілі і стипендії для студіюючої молоді, звернув увагу на основне завдання УНСоюзу. Цим завданням є помагати українцям забезпечувати себе і їхні родини перед різними випадками. Особливо звернув увагу на те, що УНСоюз, маючи великий досвід, через своїх секретарів працює вправно і є конкурентійним з іншими американськими фірмами цієї категорії. Крім різних родів забезпечення УНСоюз виплачує також річні дивіденди та уділяє морґеджі на купно домів. УНСоюз видає щоденник „Свобода" і „Український Тижневик", як також є власником чудової оселі Союзівка у Кетскильських горах, О. Серафин звернув увагу на факт, що 18,000 молоді є чле-нами УНСоюзу, як також що це є соборницька уста-нова, яка приймає у члени усіх українців, без різниці на місце народження чи політичні переконання. Вкінці закликав присутніх, зокрема новоприбулих, вписуватися у члени УНСоюзу у місцевих секретарів.

Після офіційної частини була коротка мистецька програма виконавцями якої були у більшості новоприбулі.

Зустрічі такі, як ця, є одним з споюючих елементів, які причиняються до кращого взаєморозуміння та ширення правильника інформацій про здобутки української діяспори для добра нас самих і України.

Зенон Василькевич

У ПАРИЖІ ВІДБУЛАСЯ пресова конференція, присвячена змаганню за першість Міжнародної шахової федерації між росіянином Анатолієм Карповим і американцем Гатою Камським. Президент федерації Кірсан Ілюмжинов проголосив місцем матчу Багдад, столицю Іраку, оскільки іракська влада запропонувала виділити 2 млн. дол. у фонд нагород, в той час як Москва і Баку, два інші міста-кандидати, не змогли зібрати такої суми. На думку багатьох спостерігачів, Ірак, де грубо порушують права людини, не може бути місцем популярних міжнародних спортових змагань. Однак президент шахової федерації К. Ілюмжинов вважає, що матч якраз і стане першим кроком на шляху до розпруження в регіоні.

Номенклятура...

(Закінчення зі стор. 2)

рої частини теперішньої української номенклятури. Колишній амбасадор у СССР М. Тун та Г. Сонненфелд, відомий політичний консультант, висловилися прихильно про книжку Віллиса, яка є вдалою студією верхівки СССР, де автор пробує систематично аналізувати її численні й дуже широкі привілеї.

Соціологічно, теперішню номенклятуру в Україні, яка представляє собою епігонів московсько-київських діялектиків із „камінними серцями", можна порівняти з єгипетськими мамелюками. Вони, будучи оригінально невільниками, з часом потрапили перебрати на себе всю владу в Єгипті на цілі століття, хоч були цілком чужого походження та стояли культурно набагато нижче від корінного єгипетського населення з кількатисятолітньою культурою. Варто також пригадати, що панування мамелюків-чужинців залишило по собі все таки одну тривалу пам'ятку: розмовна староєгипетська (коптська) мова стала остаточно і перманентно витіснена „офіціяльною" арабською мовою мамелюків. Тому треба дуже пильно уважати, щоб подібна історія із „офіційною" мовою не повторилася також в Україні. Врешті, слід завважити, що в умовах, які заіснували на переломі XX-XXI століть, процеси демократизації структури влади в Україні будуть і далі проходити прискореними темпами, так що в недалекому майбутньому, можливо, вона стане фактично, а не тільки формально, демократичною. В тому треба побажати успіху Президентові Кучмі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 24-го БЕРЕЗНЯ, 1996 р.

Філядельфія, Па. Відбудуться Річні загальні збори 32-го Відділу ім. Олега Ольжича в залі Товариства Українсько-Американських Горожан. Початок зборів о год. 2-ій по пол. Проситься членів обов'язково взяти участь в цих зборах. Після зборів перекуска, як теж відбудеться гутірка на актуальні справи союзові і суспільно-громадські. Володимир Яців — секретар.

НЕДІЛЯ, 24-го БЕРЕЗНЯ, 1996 р.

Ню Гейвен, Конн. Річні загальні збори 414-го Відділу УНС ім. Президента Волошина, відбудуться о год. 11:30 рано в залі української католицької церкви, при 569 Джордж вул. Проситься членів взяти участь в зборах. — І. Телюк.

ПОДІЇ

ВНЕСЕННЯ РЕЗОЛЮЦІЇ З НАГОДИ 10-ЛІТТЯ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

Трентон, Н. Дж. — Організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні повідомляє, що у четвер, 21-го березня, о год. 2-ій після полудня сенатор стейту Ню Джерзі Роналд Райс відзначить 10-ту річницю чорнобильської трагедії і внесе із цієї нагоди резолюцію. Імпреза відбудеться в залі нарад стейтового сенату Ню Джерзі, 125 Вест Стейт вул. у Трентоні, Н. Дж.

ДОПОВІДЬ ПРО КОНСТИТУЦІЮ В УКРАЇНІ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці влаштовує доповідь д-ра права, федерального судді в ЗСА Богдана Футея, на тему „Конституційний процес в Україні і прийняття конституції". Доповідь відбудеться у суботу, 23-го березня, в домі НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку. Початок о год. 5-ій вечора.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР М. ЛИТВИНА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Тут у суботу, 23-го березня, в залі Дому Державницького Фронту, 136 Друга аве., відбудеться авторський вечір кобзаря, композитора і письменника Миколи Литвина. Участь братимуть: автор М. Литвин та член Спілки Мистців України Катерина Немира. Прозвучать народні пісні, думи, твори М. Литвина, уривки з літературних творів. Початок о год. 5-ій вечора.

ШКІЛЬНЕ СВЯТО

Ню Йорк. — Школа Українознавства Т-ва ОУА „Самопоміч" влаштовує у суботу, 23-го березня, о год. 11.30 перед полуднем, в авдиторії Академії св. Юра в Ню Йорку, 215 Схід 6-та вулиця, шкільне свято „Слава Кобзареві". У програмі свята — виступи учнів Школи Українознавства. Вхід на свято з провулка Шевченка між 6- ою та 7- ою вулицями.